

Pensionaat Mariakroon

Het voormalige pensionaat Mariakroon in de Ridderstraat.

In 1822 richtte pater Wolff de zustercongregatie Jezus, Maria en Jozef (JMJ) op. In 1852 begonnen vier zusters van deze congregatie aan het eind van de Grote Kerkstraat een bewaarschooltje en een soort weeshuis. Zij startten met vier wezen. In 1857 vonden zij een groter onderkomen in een pand aan de Markt. Hier startten zij een echt pensionaat. In 1860 breidden zij hun pensionaat uit met een aan de achterzijde gelegen pand aan de Ridderstraat.

M. Wolff s.j. 1779-1857

Tegenover dit pand in de Ridderstraat lag een sloppenwijkje met de naam De Munt. Hier woonden de armste inwoners van Culemborg in kleine eenkamerwoninkjes. Om hun pensionaat verder uit te breiden hebben de zusters van JMJ dit sloppenwijkje opgekocht en laten slopen. Op die grond lieten zij het Mariakroon bouwen. De zusters hebben daarbij geen rekening gehouden met de bewoners van het wijkje. Die werden uit hun huis gezet en moesten maar zien waar ze terecht konden. De meeste van hen zijn uiteindelijk in de Dierentuin terecht gekomen. Hier werden ze ondergebracht in een aantal krotten waarvoor ze echter een veel hogere huur moesten betalen als in De Munt.

Ongeveer op deze plaats lag (tegen de stadsmuur aan) het buurtje De Dierentuin.

Het Mariakroon was een heel groot complex dat aan de achterkant, bij de stadgracht, grensde aan het R. K. Barbaraziekenhuis. Het Mariakroon was genoemd naar het voormalige klooster Mariëncroon wat ooit aan de Everwijnstraat heeft gestaan.

Het Mariakroon was in feite een pensionaat voor rijke meisjes. Zij kwamen alleen buiten het pensionaat als zij onder begeleiding van de zusters zondags een wandeling door Culemborg mochten maken. Volgens zeggen heerste er in het Mariakroon een hard regime. Hoe deze meisjes hun tijd in het pensionaat ervoeren mag blijken uit de twee regels van een door hun gezongen liedje:

Met gejangk en met gesim, trekken we de poort van Culemborg in.

Met gefiedel en gefluit, trekken we de poort van Culemborg uit.

Oud leerlinge Elisabeth Maria Verkleij 9-11-1867

De speelplaats

Omdat de belangstelling voor dit soort pensionaten terug begon te lopen en omdat het voor de ouder wordende zusters een te zware opgave werd is het pensionaat Mariakroon uiteindelijk in 1964 gesloten. De gemeente heeft het Mariakroon toen gekocht en daar tijdelijk de Postmaschool in ondergebracht. In 1980 is het Mariakroon omgebouwd tot een appartementencomplex voor jongeren.

Geraadpleegde literatuur: "Pensionaat Mariakroon", Ben Holtkamp, Historisch halfjaarbericht 2003-29 van het Genootschap A.W.K. Voet van Oudheusden
Tekstregels liedje: Elisabeth Maria Verkleij